

Kynttilänpäivän saarna 6.2.2022, Karjasillan kirkko (Luuk.2:22-33)

Kynttilänpäivän evankeliumi kertoo ylisukupolvisesta kohtaamisesta. Kohtaamme nuoren perheen, Marian, Joosefin ja Jeesus-lapsen. Kohtaamme vanhan miehen, Simeonin. Hän nostaa lapsen käsivarsilleen ja ylistää Jumalaa. ”Herra, nyt sinä annat palvelijasi rauhassa lähteä, niin kuin olet luvannut”. Simeonin kiitoslaulu henkii välitöntä iloa ja riemua. Jumalan lupaukset ovat täyttyneet. Kiitos ja ylistys heijastelee taivaallista valoa. Valon lähde on Jumala. Myös hän on temppelikohtaamisessa läsnä ja lähellä.

Ylisukupolviset kohtaamiset ovat pandemian vuoksi vähentyneet. Erityisesti etäällä toisistaan asuvien isovanhempien ja lastenlasten tapaamiset ovat harventuneet. Olemme viettäneet kaksi perättäistä joulua enemmän tai vähemmän eristyksissä toisistamme. Pitkään jatkunut pandemia on merkinnyt meille kaikille jonkinlaista kokemusta eristäytymisen vaikutuksesta henkiseen hyvinvointiin. Toki ihmisten kasvotusten tapaamiset ovat vähentyneet jo ennen koronaa. Loitontuminen on vähän niin kuin ajan henki. Milloin viimeksi jonotit vuoroasi pankkitiskille? Milloin viimeksi naapuri pistäytyi luonasi tulostaan etukäteen ilmoittamatta?

Tänään käynnistyy yhteisvastuukeräys. Se on lähimmäisen rakkauden kansanliike. Keräyksen suojelija, tasavallan presidentti Sauli Niinistö avaa keräyksen tänään klo 12.00 television ykköskanavalla. Tämän vuoden yhteisvastuukeräyksen teema on lahjoita mulle huominen. Keräysvaroilla autetaan koronapandemian seurauksista kärsiviä lapsia ja nuoria. Kampanja nostaa tietoisuuteen erityisesti noin 15–19-vuotiaat nuoret. Monet heistä kärsivät etäopiskelun ja eristäytymisen haasteista. Nuorten pahoinvoinnin juuret ovat syvällä. Ne nousevat yhteiskuntamme vaatimusten koventumisesta ja yksinpärjäämisen kulttuurista. Nuoret kokevat yksinäisyyttä. Masennus, uupumus, toivottomuus ja lohduttomuus ovat tuttuja aivan liian monelle. Yhteisvastuulla kurotaan takaisin koronan lieveilmiöistä kärsivien nuorten kokemia menetyksiä. Heidän arkeensa hankitaan turvallisia aikuisia ja muita aivan erityisesti mielen hyvinvointia edistäviä tekijöitä sekä Suomessa että maailmalla. Kehittyvissä maissa tilanne on vielä eri tavalla karu. Auttaminen alkaa usein siitä, että turvataan riittävän juomaveden ja ravinnon saanti ja taataan lapsille ja nuorille työnteon tai liian varhain solmitun avioliiton sijaan mahdollisuus päästä kouluun. Koronan vuoksi koulunkäynti keskeytyi kehittyvissä maissa usein kokonaan, koska etäopetukseen tarvittava valmius ja välineet puuttuivat.

Yhteisvastuun kansainvälisen avun vie perille Kirkon Ulkomaanapu. Sen kampanjaesimerkki on työ Etelä-Sudanissa. Maa toipuu yhä sisällissodasta, jonka väkivaltaisuuDET aiheuttivat vuonna 2016 Afrikan suurimman pakolaiskriisin. Yhteensä neljä miljoonaa ihmistä jätti kotinsa – valtaosa heistä nuoria ja naisia – puolet heistä pakeni naapurivaltioihin. Etelä-Sudanissa lasten ja nuorten turvallista paluuta kouluun ja opetuksen pariin tuetaan kunnostamalla kouluja ja parantamalla perheiden toimeentulomahdollisuuksia. Nuoren ihmisen pyyntö tänään kuuluu: ”Anna tulevaisuuteni takaisin”. Me yhdessä voimme vaikuttaa siihen, että jokaisen lapsen ja nuoren rinnalla on turvallisia aikuisia.

Apostoli Paavali kehottaa Jeesuksen opettamaa kultaista sääntöä mukaillen, ”kantakaa toistenne taakkoja, niin te toteutate Kristuksen lain”. Taakkojen kantaminen on huolten ja murheiden jakamista. Se on toisen ihmisen rinnalle asettumista, pysähtymistä ja

kuuntelemista. Jo pelkästään se, että nuori - ehkä ensimmäistä kertaa elämässään - tulee kohdatuksi, nähdyksi ja kuulluksi, voi olla avain, joka avaa näköalattomuuden ja toivottomuuden lukot.

Tämä kynttilänpäivä viestii valosta. Valo on vahva toivon ja tulevaisuuden uskon vertauskuva. ”Toivo on kyky nähdä, että on olemassa myös valoa huolimatta kaikesta pimeydestä.” Tähän toivon määritelmään olen mietteissäni palannut pandemian varjostamina kuukausina yhä uudestaan. Olen myös toistanut sitä moneen kertaan monissa eri yhteyksissä. Ja jälleen tänään. ”Toivo on kyky nähdä, että on olemassa myös valoa huolimatta kaikesta pimeydestä.” Tämän määritelmän isä on oman aikamme näkijä, rohkea suunnan näyttäjä, rauhan nobelisti, rotuerottelun vastustaja ja ihmisoikeuksien puolustaja, eteläafrikkalainen arkkipiispa Desmond Tutu. Hän kuoli 90-vuotiaana reilu kuukausi sitten, Tapaninpäivänä. Hänen määritelmänsä toivosta vakuuttaa, koska sen toimivuus on läpi eletty. Se on tullut lihaksi Tutun mittavassa elämäntyössä rauhan ja sovinnon rakentajana. Hän teki näkyväksi sen, että toivoa voi rakentaa. Toivon eteen voi työskennellä.

Kun Desmond Tutu vieraili Suomessa 10 vuotta sitten, hänen viestinsä oli, että meidät ihmiset on luotu riippuvaisiksi toisistaan. Minä tarvitsen sinut ollakseni minä, sinä tarvitset minut ollaksesi sinä. ”Te olette Jumalan rakkaita lapsia”, hän julisti. Suurvaltojen paisuviin puolustusbudjetteihin viitaten hän totesi, Jumalan perheväki ei ole pitänyt hyvää huolta toisistaan, saati tästä ainoasta maailmasta. Samaan hengenvetoon hän ihaili nuorten idealismia ja muistutti nuorille: ”Älkää antako meidän aikuisten tartuttaa kyynisyyttämme teihin”.

Tähän tekee mieli todeta, kyynisyyteen ei ole meillä aikuisillakaan mitään syytä vajota. Tässä maailmassa riittää vihan lietsojia ja muurien rakentajia. Kuitenkin Jumalan hyvyys voittaa. Hitusessa hyvyyttä on voimaa enemmän kuin säkillisessä pahuutta. Juuri tämä maailma, jossa me nyt elämme, on Jumalan maailma. Tähän maailmaan hän on kutsunut meidät työtovereikseen. Jumala itse, Luojamme ja lunastajamme, on perimmäinen toivomme. Hän on toivo, joka kantaa. Jeesus Kristus on suunnannäyttävä meille kaikille, myös teille tänään tehtävään siunattaville, seurakuntamme rakkaille työntekijöille, Riikalle, Marjolle ja Iidalle. Jeesus lupaa: ”Minä olen maailman valo. Joka minua seuraa hän ei pimeässä vaella, vaan hänellä on elämän valo”.